

ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ СЕРВІСІВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ ПТНЗ

Литвинова Світлана Григорівна

*Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, м. Київ,
s_litvinova@i.ua, ORCID iD: 0000-0002-5450-6635*

Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, впровадження їх у навчально-виховний процес професійно-технічних навчальних закладів (ПТНЗ), підключення до глобальної мережі Інтернет, поява різноманітних гаджетів у студентів, вимоги суспільства щодо підвищення якості освітніх послуг – усі ці процеси актуалізували питання оновлення підходів до організації навчання студентів, формування системи дистанційного навчання та впровадження хмаро орієнтованого навчального середовища (ХОНС).

Під ХОНС ми розуміємо таке навчальне середовище в якому за допомогою хмарних сервісів створюються умови навчальної мобільності, групової співпраці, кооперативної роботи викладачів й студентів для ефективного, безпечного досягнення дидактичних цілей та розвитку ІК-компетентностей.

До *об'єктів* ХОНС віднесено такі сервіси: електронна пошта (Outlook), система планування (календарі), е-записничок (OneNote), структуроване сховище навчально-методичних матеріалів (OneDrive), програмне забезпечення (Office), конструктор сайтів (SharePoint), система відеоконференцій (Lync), система управління користувачами (учнями, вчителями, батьками), корпоративна мережа (Yammer), довідник діяльності (Delve), презентаційний сервіс (Sway), відеоканал (Video), система персоналізованого навчання (OneNote Classroom). Основними суб'єктами ХОНС стають студенти, викладачі, керівники ПТНЗ, батьки та ін.

До *переваг* використання хмарних сервісів для навчальних закладів віднесено: відсутність прив'язки до типу комп'ютера та операційної системи; збільшення продуктивності діяльності користувача; зменшення витрат і

збільшення ефективності ІТ-інфраструктури; спрощення процесу адміністрування ІТ-інфраструктури навчального закладу; зменшення витрат на закупівлю програмного забезпечення; постійне оновлення програмного забезпечення й сервісів; збільшення обчислювальних потужностей; збільшення обсягу зберігання даних; сумісність із більшістю операційних систем; покращена сумісність форматів документів; можливість спільної роботи групи користувачів; доступність документів і навчальних матеріалів будь-де і будь-коли; екологізація та економне витрачання природних ресурсів; надійність збереження й захисту даних. До *особливостей* використання хмарних сервісів у навчальних закладах віднесено: необхідність постійного швидкого доступу до мережі Інтернет; уповільнення роботи за умови низької швидкості Інтернет-доступу; відсутність віддаленого доступу до деяких програм; загроза цілісності і безпеки даних; можливість лише часткового відновлення клієнтських даних у випадку їх втрати.

З метою організації дистанційного навчання студентів ПТНЗ виникла проблема деталізації *основних компонентів* навчального середовища з використанням хмарних сервісів, а саме:

– *змістово-методичний*, що враховує провідну мету: удосконалення навчально-виховного процесу і підвищення мотивації студентів до навчання; включає завдання: забезпечити навчальну мобільність, створити умови для розвитку нових форм і методів навчання, розвивати ІК-компетентності; зміст (концепції навчання, виховання, розвитку, навчальні програми, плани, систему завдань); форми (навчальної діяльності й організації діяльності), методи навчання (опорно-ілюстративні, інноваційно-повідомні, частково пошукові, дослідницькі), засоби (ЕОР, сервіси), контроль (самостійна робота, експрес-контроль, тестування, он-лайнове опитування, контрольна робота);

– *комунікаційно-організаційний*, що деталізує аспекти комунікації та організації учасників навчально-виховного процесу і містить: режими комунікації (синхронний, асинхронний, online, offline), види навчальної комунікації (листування, вебінар, обговорення, співпраця, кооперативна робота),

рівні навчальної комунікації (клас, паралель класів, школи, район, місто, область, країна, міжнародний рівень), форми навчальної комунікації між суб'єктами навчання (викладач-студент, студент-студент, викладач-студенти, викладач-викладач, керівник- студент, керівник- викладач, викладач -батьки, керівник-батьки тощо); права доступу (ролі адміністраторів ХОНС, права користувачів) та організацію суб'єктів (групи, спільноти);

– *цільовий, що* відповідає меті навчання студентів професійно-технічних навчальних закладів, і має забезпечувати всебічний розвиток особистості шляхом навчання, виховання та розвитку, що ґрунтуються на загальнолюдських цінностях та принципах науковості, системності, інтегративності, єдності навчання і виховання й здійснюється в інтересах студента.

Отже, використання хмарних сервісів для організації дистанційного навчання забезпечить навчальну мобільність, групову співпрацю, кооперативну роботу як студентів, так і викладачів ПТНЗ.

Список використаних джерел

1. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти : монографія / В. Ю. Биков. – Київ : Атіка, 2008. – 684 с.

2. Литвинова С.Г. Теоретико-методичні основи проектування хмаро орієнтованого навчального середовища загальноосвітнього навчального закладу : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.10 / Литвинова С. Г. ; ПТЗН НАПН України. – Київ, 2016. – 39 с.

3. Литвинова С.Г. Проектування хмаро орієнтованого навчального середовища загальноосвітнього навчального закладу : монографія / С. Г. Литвинова – К. : Компринт, 2016. – 354 с.

4. Спирін О. М. Методична система базової підготовки вчителя інформатики за кредитно-модульною технологією : монографія / Олег Михайлович Спирін. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. – 182 с.